Xəstəlik sinifi (XBT-10)	**Gözün və gözün əlavə aparatının xəstəlikləri (H00-H59)**

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	**Əlizadə İ.**

XBT-10 rubrikası	
H46	**Görmə sinirinin nevriti** Daxil edilib: görmə sinirinin: • neyropatiyası, işemikdən başqa • papillit ƏGO retrobulbar nevrit Çıxarılıb: görmə sinirinin işimik neyropatiyası (H47.0) görmə sinirinin [Devik xəstəliyi] nevromieliti (G36.0)
H47.1	**Görmə siniri diskinin dəqiqləşdirilməmiş ödemi**

Müalicə

Konservativ müalicə (tibbi göstərişlərə əsasən):

1. Yanaşı gedən patologiyanın profilinə uyğun olaraq müalicə;
2. Antibakterial preparatlar:

Gentamisin (Gentamicin), məhlul (göz damcıları) 3 mq/ml, 1-2 damcı gündə 4-6 dəfə və ya
Tobramisin (Tobramycin), məhlulu (göz damcıları) 3 mq/ml 1-2 damcı gündə 6 dəfə və ya
Siprofloksasin (Ciprofloxacin), məhlul (göz damcıları) 3 mq/ml , 1-2 damcı gündə 6 dəfə və ya
Ofloksasin (Ofloxacin), məhlul (göz damcıları) 3 mq/ml - 1-2 damcı gündə 2-4 dəfə, və ya
Levofloksasin (Levofloxacin), məhlul (göz damcıları) 5 mq/ml - 1-2 damcı gündə 4 dəfə, və ya

Sulfasetamid (Sulfacetamide), məhlul (göz damcıları) 200 mq/ml, 300 mq/ml, 1-2 damcı gündə 3-6 dəfə və ya
Xloramfenikol (Chloramphenicol), məhlul (göz damcıları) 2,5 mq/ml - 1-2 damcı gündə 3-4 dəfə, 14-21 gün və ya
Seftriakson (Ceftriaxone), v/d və ə/d tətbiq üçün məhlul hazırlamaq üçün toz 250 mq, 500 mq, 1000 mq, ə/d (1 q dərman 3,6 ml inyeksiya üçün suda həll olunur) və ya v/d yavaş-yavaş (1 q dərman 9,6 ml-də inyeksiya üçün suda həll olunur) 1000 mq gündə 1-2 dəfə və (və ya)
Amoksisillin(Amoxicillin)*,* tabletlər 250 mq, 500 mq, daxilə 1-2 tablet gündə 2-3 dəfə (gündə 750-2000 mq) 7-10 gün və ya
Amoksisillin/klavulan turşusu (Amoxicillin+Clavulanic acid), tabletlər 500/125 mq, 875/125 mq, daxilə gündə 1500-1750 mq 2-3 dozada 7-10 gün və (və ya)
Azitromisin (Azithromycin), tabletlər 500 mq, 1 tablet gündə 1 dəfə 5 gün ərzində və ya
Klaritromisin, (Clarithromycin), tabletlər 250 mq, 500 mq, daxilə 1-2 tablet gündə 2 dəfə (gündə 500-1000 mq) 5-7 gün; müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;

3. Antivirus dərman vasitələri - virus etiologiyalı nevrit zamanı:
Asiklovir(Aciclovir), tabletlər 200 mq, 400 mq, 800 mq, daxilə 2000-4000 mq gündə 5 qəbula 5-7 gün ərzində və ya
Valasiklovir (Valacyclovir), örtüklü tabletlər, 500 mq, daxilə gündə 2-3 dəfə 7-10 gün ərzində, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;

4. Göbələk əleyhinə dərman vasitələri :

Flukonazol(Fluconazole), infuziya üçün məhlul 2 mq/ml 100 ml, v/d damcı üsulu ilə 12 mq/kq (800 mq) birinci gün, sonra 6 mq/kq (400 mq) gündə bir dəfə 7-10 gün, sonra
Flukonazol, 50 mq və ya 150 mq kapsul, daxilə gündə 100-200 mq (yayılmış proses zamanı 400-800 mq) 3-6 həftə; və ya

5. İltihab əleyhinə dərman vasitələri:
Qlükokortikoid d/v:
Deksametazon (Dexamethasone)*,* məhlul və ya suspenziya (göz damcıları) 1 mq/ml, 1-2 damcı gündə 3-5 dəfə 0,5–3 ay ərzində; və (və ya)
Deksametazon, inyeksiya üçün məhlul 4 mq/ml, parabulbar və ya retrobulbar 4 mq gündə 1 dəfə 10 gün və (və ya)

Metilprednizolon, inyeksiya üçün məhlul hazırlamaq üçün steril toz (liofilizat) 40 mq, 125 mq, 250 mq, 500 mq, 1000 mq, v/d 500-1000 mq gündə 1 dəfə 3-5 gün və ya
Prednizolon, 5 mq tablet, daxilə gündə 0,5-1 mq/kq (gündə 60 mq-dan çox olmamaq şərtilə) və ya
Metilprednizolon, tabletlər 4 mq, 8 mq, 16 mq, 32 mq, daxilə gündə 0,4-0,8 mq/kq (gündə 48 mq-dan çox olmamaq şərtilə) 5-30 gün ərzində, sonra doza gündə 5 mq azaldılır (gündə 4 mq) 1-2 həftədə bir dəfə, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;
Qeyri-steroid iltihabəleyhinə d/v-ri:
Diklofenak (Diclofenac)*,* məhlul (göz damcıları) 1 mq/ml, 1-2 damcı gündə 3-4 dəfə 7-14 gün ərzində və ya
Ketorolak (Ketorolac), məhlul (göz damcıları) 5 mq/ml, 1-2 damcı gündə 3 dəfə 7-14 gün ərzində və/və ya
Ketorolak*,* tabletlər 10 mq, 1 tablet gündə 1-4 dəfə 1-5 gün ərzində və ya
Diklofenak*,* tabletlər 25 mq, 50 mq, daxilə 1 tablet gündə 2-3 dəfə (gündə 75-150 mq) və ya
Diklofenak, 100 mq tabletlər, daxilə 1 tablet gündə 1 dəfə və ya
Lornoksikam (Lornoxicam)*,* tabletlər 4 mq, 8 mq, daxilə gündə 8-16 mq 2-3 qəbula bölünür və ya
İbuprofen (Ibuprofen)*,* 400 mq tabletlər, 400 mq kapsullar, daxilə 1 tablet və ya 1 kapsul qündə 2-3 dəfə və ya
Ketoprofen (Ketoprofen)*,* tabletlər 100 mq, daxilə 1 tablet gündə 1-2 dəfə və ya
Nimesulide (Nimesulide)*,* tabletlər 100 mq, daxilə 1 tablet gündə 2 dəfə və ya
Meloksikam (Meloxicam)*,* tabletlər 7,5 mq, 15 mq, daxilə 1 tablet gündə 1 dəfə - 7-10 gün, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;

6. <u>Heparin və onun törəmələri əsasında birbaşa antikoaqulyantlar</u> - işemiya olduqda:

Heparin, inyeksiya üçün məhlul 5000 BV/ml 5 ml, parabulbar 200-500 BV gündə 1 dəfə 5-7 gün;

7. <u>Antihistamin d/v-ri:</u>

Loratadin (Loratadine), 10 mq tabletlər, daxilə 1 tablet gündə 1 dəfə, 10 gün və ya
Setirizin (Cetirizine), 10 mq tabletlər, 1 tablet gündə 1 dəfə, 10 gün; müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;

8. Sidikqovucu d/v(diuretiklər) - gözdaxili təzyiqi azaltmaq və toxumaların ödemini azaltmaq üçün:

Furosemid, 40 mq tablet, 1 tablet daxilə gündə 1 dəfə 2-4 gün və ya
Asetazolamid, tabletlər 250 mq, 1 tablet daxilə gündə 1 dəfə 2-4 gün, müalicə müddəti xəstənin klinik vəziyyəti ilə müəyyən edilir;

9. Vitaminlər - B qrup vitaminlərinin çatışmazlığı ilə əlaqəli xəstəliklərin tibbi profilaktikası və müalicəsi üçün:

Sianokobalamin (vitamin B12), inyeksiya üçün məhlul 500 mkq/ml, ə/d 500 mkq gündə bir dəfə 5-10 gün və (və ya)
Piridoksin (vitamin B6), inyeksiya üçün məhlul 50 mq/ml, ə/d 50 mq gündə bir dəfə 5-10 gün və (və ya)
Tiamin (vitamin B1), inyeksiya üçün məhlul 50 mq/ml, ə/d 25-50 mq gündə bir dəfə 5-10 gün və ya
Vitamin B1/vitamin B6/vitamin B12, inyeksiya üçün məhlul 2 ml, əzələdaxili 2 ml gündə 1 dəfə 5-10 gün.

Cərrahi müdaxilə (tibbi göstərişlərə əsasən)

ƏDƏBİYYAT:

1. Диагностика и лечение пациентов с болезнями глаза и его придаточного аппарата (взрослое население). Клинические протоколы 2022 (Беларусь). (утвержден постановлением Министерства здравоохранения Республики Беларусь от 05.09.2022 № 91) Available from: https://ref.az/ztE4rD

2. Постановление министерства здравоохранения Республики Беларусь (5 сентября 2022 г. № 91) Об утверждении клинического протокола «Диагностика и лечение пациентов с болезнями глаза и его придаточного аппарата (взрослое население)».Available from: https://ref.az/2S5EaVC